

урахуванням потреб макроекономічного планування, соціальної та екологічної політики на рівні країни. Наступним кроком буде визначення періодичності та форми надання такої інформації.

Здійснення такої програми дозволить отримати всім користувачам дійсно корисну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень.

О. В. Камінський
заст. директора департаменту, ДКЦПФР

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО КОЕФІЦІЄНТА КОРИСНОЇ ДІЇ (ККД) ДЛЯ ОЦІНКИ ІНФОРМАЦІЇ У СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Потреба в інформації в будь-якій системі (компанії, організації, бізнесу або економіки в цілому) первинна, але необхідний мінімальний обсяг споживаних зведень визначається умовами її виживання — тим максимально допустимим рівнем невизначеності, що вона може собі дозволити, щоб вижити. Тут під обсягом розуміється не обсяг інформації, виражений в байтах або машинописних сторінках, а розмаїтість знань про навколишній світ, що освітлюють його з достатньою повнотою. В цьому випадку обсяг інформації, що отримує система, повинен визначатися не стільки максимально можливим розміром ресурсів, які вона спроможна виділити на одержання додаткових відомостей, скільки її спроможністю їх сприйняти, осмислити і якісно опрацювати. Саме ця спроможність — «інформаційний ККД системи» — обумовлює раціональний розмір ресурсів, що потрібно виділити для придбання додаткової інформації.

Наприклад, припустимо, що існує деяка організація, перед якою стоїть задача спланувати свій бюджет. Керівництво організації з великою часткою впевненості може спланувати (хоча б на рівні екстраполяції старих результатів), скільки вона спроможна виробити і продати продукції, розмір прибутку і витрати. Але після затвердження цих статей бюджету піднімається питання, яка частина засобів організації піде на заходи, пов'язані з маркетингом, у тому числі і на одержання інформації? Найчастіше виділяють, користуючись методом екстраполяції — стільки ж, скільки й у минулі періоди часу. При цьому виходять із таких мір-

кувань. Якщо обсяг засобів, що виділяються, зменшити, то очевидно, що інформації для ухвалення рішення не вистачить і організація не зможе функціонувати. Збільшення ж цього обсягу, звичайно, може призвести до успіху, але лише в тому випадку, якщо вся додатково добута інформація буде адекватно сприйнята і перероблена органами управління. Останнє, природно, не означає, що чим більше комп'ютерів у організації, тим вона успішніше переробляє інформацію. Переробити інформацію — це означає перетворити її в щось таке, що сприяє виробленню правильних рішень. Оскільки апарат управління будь-якою організацією має обмежену пропускну спроможність (згадуваний вище «інформаційний ККД»), тоді надлишок інформації — це гроші (або зусилля), викинуті «на вітер». Тривіальним і, як не дивно, надійним рішенням у таких випадках є залишити все, як є. Можна, звичайно, удосконалювати апарат управління організацією, але чи окупиться це?

Якщо підходити до потреби організації в інформації, як до функції спроможності її переробки, то поняття «вартість інформації» і відповідно «ціна інформації» одержують дещо інший зміст. Ціною інформації в такому випадку буде той параметр, що характеризує її важливість для споживаючої системи. Критерієм важливості в цьому випадку виступає не економія від використання добутої інформації, не додатковий прибуток від її застосування, а те, наскільки вона ефективно може бути перероблена в системі. Природно, що такий критерій задається самою системою, тим, наскільки добре вона пристосована до переробки інформації.

Звичайно вважається, що ефективніше замовляти або одержувати готові результати маркетингових або корпоративних досліджень, ніж самому їх проводити. Аргументом на користь такої думки є твердження, що спеціаліст, що займається відповідними дослідженнями, краще знає методику їх проведення й ефективніше може їх організувати. Але це означає, що система управління замовника погано пристосована до переробки інформації, тобто що організація, яка володіє вихідною «сировиною» для обробки, просто не спроможна відсівати зайву інформацію, що надійшла на переробку, чи з достатньою якістю, чи в необхідні терміни. Спеціаліст ж є тією «системою», що знає технологію відсіву зайвої й об'єднання необхідної інформації, тому його робота ефективніша.

Таким чином, можна зробити висновки. По-перше, коли система спроможна достатньо гнучко перебудовувати свої процеси переробки інформації, можливе скорочення її вартості (ефективність переробки буде підвищуватися). По-друге, така перебудова

системи можлива і доцільна лише в тому випадку, коли розроблені більш універсальні правила, відповідно до яких варто переробляти інформацію без застосування додаткових сил і засобів. Організації, що зможуть організувати свій процес управління таким чином, без сумніву, одержать значні переваги.

Сучасний стан інформаційних технологій в промислово розвинутих країнах характеризуються наступними тенденціями:

— наявність великої кількості реально функціонуючих баз даних великих обсягів, що містить інформацію практично по всіх видах діяльності;

— створення технологій, що забезпечують інтерактивний доступ масового користувача до цих інформаційних ресурсів. Технічною основою цьому є державні та приватні системи зв'язку та передачі даних загального та спеціалізованого призначення, об'єднані в національні, регіональні і глобальні інформаційно-обчислювальні мережі;

— розширення функціональних можливостей інформаційних систем, що забезпечують одночасну паралельну обробку баз даних з різною структурою даних, мультиоб'єктних документів, гіперсередовищ. Створення багатофункціональних проблемно-орієнтованих інформаційних систем різного призначення;

— включення в інформаційні системи елементів інтелектуалізації інтерфейсу користувача з різними проблемно-орієнтованими інформаційними системами.

*Р. С. Квасницька, канд. екон. наук, доц.,
ХНУ, м. Хмельницький*

МАТРИЧНИЙ БАЛАНС ЯК НОСІЙ АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ МІЖ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

В економічній літературі питання правильності, строково-економічної відповідності елементів пасиву щодо їх втілення у певних групах активів, розглядається стосовно процесу складання матричного балансу підприємства. І саме така синтетична форма балансу підприємства, на нашу думку, є найбільш аналітичним інформаційним носієм даних щодо взаємоув'язки між групами активів та групами відповідних джерел їх фінансування.